

Til medlem af Inatsisartut
Nivi Rosing
Inuit Ataqatigiit

22-12-2025
Sags nr. 2025-10523

Akt. id.
25999301

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: miin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 198 vedrørende vold i hjemmet

Kære Nivi Rosing.

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvilke konkrete planer har Naalakkersuisuts for at forebygge psykisk og fysisk vold i hjemmet?

Jeg vil henvise til Naalakkersuisuts Handlingsplan mod vold i nære relationer (2023-2027), som omfatter forebyggelse af alle former for vold. Forebyggelsen sker bl.a. gennem:

- Strukturel forebyggelse med helhedsorienterede familieindsatser som familierådslagning, hvor fagpersoner oplæres til at skabe trygge rammer og netværksinddragelse.
- Informationskampagner for at bryde tabuer og øge viden om vold.
- Tilbud til voldsudøvere (fx Alliaq) og behandling/rådgivning via Inulervik.
- Et specialiseret polititeam, der arbejder opsøgende, underviser betjente og samarbejder tværfagligt med kommuner.

2. Hvilke konkrete planer er der for at yde voldsramte mænd og kvinder ophold på krisecenter, uden at de nødvendigvis må flytte til en anden by?

Der er afsat midler til, at kommunerne kan oprette krisecentre i alle byer. Kommunerne vurderer behovet og søger midler til oprettelse og drift.

3. Hvilke konkrete planer har Naalakkersuisut om at sikre bolig til voldsramte i tilfælde af, at boligen ejes eller lejes af voldsudøveren?

For at besvare dette spørgsmål har Departementet for Børn, Unge, Familier og Indenrigsanliggender indhentet svar fra Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter. De svarer følgende:

Der findes allerede klare og anvendelige mekanismer, der understøtter voldsramte, jf. Landstingsforordning om leje af boliger nr. 2 af 12. maj 2005 med senere ændringer. Efter forordningens §§ 61 og 62 kan parterne ved samlivsophævelse aftale, hvem der skal fortsætte lejemålet.

Kan der ikke opnås enighed, kan domstolene træffe afgørelse om, hvem der skal overtage lejemålet. Ved denne vurdering skal der bl.a. lægges vægt på hensynet til børn samt på, om samlivsophævelsen skyldes vold eller andre fysiske overgreb omfattet af kriminalloven. Bestemmelserne indebærer, at en voldsramt kan få ret til at fortsætte lejemålet – også i situationer, hvor lejekontrakten alene står i voldsudøverens navn.

Herudover skal det bemærkes, at kommunerne efter forordningens § 22 har mulighed for at udnytte anvisningsretten til boligsociale formål. Det kan – afhængigt af den konkrete vurdering – anvendes til at sikre midlertidig boligplacering for en voldsramt, hvor det vurderes nødvendigt. Ved anvendelse af § 22 påhviler der kommunen en række forpligtelser, herunder betaling af husleje og øvrige boligudgifter fra det tidspunkt, boligen stilles til rådighed, samt indbetaling af depositum.

Kommunen skal endvidere udstede tabsgaranti, medmindre lejerer selv kan dokumentere betalingsevne, jf. § 22, stk. 2.

Hvis situationen derimod angår en ejerbolig, er retstilstanden en anden. Naalakkersuisut har ingen hjemmel til administrativt at overføre ejendomsretten eller retten til at blive boende i en privat ejet bolig. Spørgsmål om, hvem der kan blive boende i en ejerbolig ved samlivsophævelse, hører alene under domstolene og den almindelige formueretlige regulering.

4. Hvilke konkrete planer har Naalakkersuisut for at forebygge digital vold?

Naalakkersuisuts handlingsplan mod vold i nære relationer dækker alle former for vold, herunder også digital vold.

Derudover bliver der løbende lavet lovændringer, der tilpasser lovgivningen den tidsalder vi lever i. Blandt andet blev der i Folketinget, efter ønske fra Naalakkersuisut, vedtaget en ændring i kriminalloven, så grooming, både fysisk og digitalt, nu har sin egen bestemmelse.

Det kan nævnes at der løbende bliver lavet retningslinjer for børns brug af sociale medier, dette er både for at beskytte og uddanne børn i være på de sociale medier. Derudover køre der forskellige indsatser, blandt andet gennem Paarisa: Paarisa har i perioden haft et særligt fokus på forebyggelse af digitale krænkelse samt på at styrke videndeling og samarbejde på tværs af relevante aktører.

Som led heri er Red Barnets Slet-Det-materiale blevet oversat til grønlandsk og tilpasset under navnet "SoMe – vejledninger til sociale medier" (SoMe – Nittartakkatigut attaveqatigiittarfii pillugit ilitersuutit). Vejledningerne er herefter distribueret til alle kommuner, skoler og politistationer i hele landet. Materialet er blevet meget positivt modtaget, og efterspørgslen efter yderligere eksemplarer viser et tydeligt behov og et bredt lokalt engagement i arbejdet med digital beskyttelse.

Derudover er informationsmaterialet "Killiliisa – til borgere" udsendt til de samme aktører. Materialet giver enkel og tilgængelig information om lovgivning vedrørende grooming og sextortion og understøtter dermed både borgere og fagpersoner i at forebygge, genkende og reagere på digitalt misbrug.

5. Er der status på den igangværende strategi mod vold? Er alle tiltag sat i gang?

Der bliver løbende evalueret på indsatserne under handleplan mod vold i nære relationer 2023-2027.

6. Har kriminaliseringen af psykisk vold fra 1. januar 2024 medført domme? Er der planer om en evaluering af brugen af den nye bestemmelse i Kriminalloven?

For at besvare dette spørgsmål har Departementet for Børn, Unge, Familier og Indenrigs anliggender indhentet svar fra Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling. Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, der lyder som følger:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålene indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

"Domstolsstyrelsen har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Retten i Grønland, som har oplyst, at det følger af kriminallovens § 88 a, at for psykisk vold dømmes den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol.

Der findes ikke retvisende statistik for kriminalsager ved domstolene i Grønland opdelt på kriminalretlige bestemmelser.

Retten i Grønland har oplyst, at der siden 1. januar 2024 alene er modtaget én sag om overtrædelse af kriminallovens § 88 a ved kredsretterne, og at sagen ikke er færdigbehandlet.

Der er således endnu ikke afsagt domme ved domstolene i Grønland vedrørende kriminallovens § 88 a."

Justitsministeriet kan i forlængelse heraf oplyse, at kriminallovens § 88 a om psykisk vold blev indført ved lov nr. 1782 af 28. december 2023 og trådte i kraft den 1. januar 2024. Der fremgår ikke af bemærkningerne til bestemmelsen oplysninger om en evaluering, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 14 som fremsat. Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at organisationen Lev Uden Vold i 2024 på eget initiativ udarbejdede rapporten "Psykisk vold – Retspraksis fem år efter kriminaliseringen" om § 243 i den danske straffelov.

Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling kan tilføje, at der i Naalakkersuisuts Visioner og prioriteringer for Justitsområdet, der kommer i en opdateret version i 2026 vil være en indsats, som indebærer, at Naalakkersuisut for at sikre, at der er fornødent kendskab til psykisk vold i retsvæsenet, ønsker en undersøgelse af retspraksis efter 3 års kriminalisering.

Med venlig hilsen

Jens-Frederik Nielsen
Formanden for Naalakkersuisut